

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15016000	Compostela	Santiago de Compostela	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CSSSC02	Integración social	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0337	Contexto da intervención social	2018/2019	4	133	133

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	COMBA CAMPOI GARCÍA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O Módulo de Contexto da Intervención Social, cunha duración de 133 horas, contén formación necesaria para desempeñar as funcións de organización (detección de necesidades e programación) e intervención ou execución de intervencións de integración social.

A superación deste módulo permite aos estudantes a acreditación das seguintes unidades de competencia:

- UC0252_3: programar, organizar e avaliar as intervencións de integración social
- UC1448_3: detectar, xerar e utilizar recursos sociais e comunitarios para a realización de intervencións socioeducativas con persoas con discapacidade,

o que lles capacita para traballar nos seguintes ámbitos, todos eles cun importante potencial de emprego no contexto socioeconómico do CIFP Compostela:

- Atención de carácter asistencial ás persoas en situación de dependencia.
- Apoio á xestión doméstica.
- Atención de carácter psicosocial ás persoas en situación de dependencia.
- Apoio á inserción ocupacional e laboral.
- Atención psicosocial a colectivos e persoas en desvantaxe social.
- Mediación comunitaria.
- Inserción ocupacional e laboral.
- Promoción da igualdade entre homes e mulleres.

A formación deste módulo contribúe a alcanzar as seguintes competencias profesionais, persoais e sociais:

- a) Elaborar proxectos de integración social, aplicando a normativa legal e incorporando a perspectiva de xénero.
- b) Dirixir a posta en práctica de proxectos de integración social, coordinando as actuacións necesarias para as levar a cabo, e supervisar a realización das actividades con criterios de calidade.
- c) Realizar actuacións administrativas asociadas ao desenvolvemento do proxecto, aplicando as tecnoloxías da información e da comunicación, para xestionar a documentación xerada.
- d) Programar actividades de integración social, aplicando os recursos e as estratexias metodolóxicas máis axeitadas.
- e) Diseñar e pór en práctica actuacións para previr a violencia doméstica, e avaliar o seu desenvolvemento.
- f) Diseñar actividades de atención ás necesidades físicas e psicosociais, en función das características das persoas usuarias e do contexto, e controlar e avaliar o seu desenvolvemento.
- g) Organizar as actividades de apoio á xestión doméstica en función das características da unidade de convivencia, e controlar e avaliar o seu desenvolvemento.
- h) Organizar e desenvolver actividades de apoio psicosocial, amosando unha actitude respectuosa coa intimidade das persoas, e avaliar o seu desenvolvemento.
- i) Organizar e desenvolver actividades de adestramento en habilidades de autonomía persoal e social, e avaliar os resultados conseguidos.
- j) Diseñar e desenvolver actividades de intervención socioeducativa dirixidas ao alumnado con necesidades educativas específicas, colaborando co equipo interdisciplinario.
- k) Organizar e pór en práctica programas de inserción laboral e ocupacional, e avaliar o seu desenvolvemento e o seu axuste ao itinerario prefixado.
- m) Realizar tarefas de mediación entre persoas e grupos, aplicando de xeito eficiente técnicas participativas e de xestión de conflitos.
- ñ) Realizar o control e o seguimento da intervención con actitude autocrítica e aplicando criterios de calidade e procedementos de retroalimentación, para corrixir as desviacións detectadas.
- o) Manter relacións fluídas coas persoas usuarias e as súas familias, membros do grupo de traballo e diferentes profesionais, amosando habilidades sociais e achegando solucións aos conflitos que xurdan.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Procesos de integración e exclusión social	Nesta unidade realizaremos unha primeira aproximación ao obxecto de estudo do módulo, definiremos os conceptos fundamentais relacionados coa intervención e a exclusión social, analizaremos os procesos e factores que interveñen na dinámica e no cambio social, e identificaremos os factores psicolóxicos e sociolóxicos que caracterizan os procesos de exclusión e integración social.	34	18
2	Ambitos de inclusión social	Nesta unidade identificaremos e analizaremos as características dos diferentes ámbitos de inclusión social	18	10
3	O marco da intervención social	Nesta unidade delimitaremos o marco da intervención social, tendo en conta a relación entre a súa estrutura xurídica e administrativa, e a realidade na que se desenvolve. Analizaremos tamén a figura do técnico superior en integración social.	24	12
4	Ambitos da intervención social	Nesta unidade investigaremos e analizaremos os ámbitos de intervención social, as características, necesidades e demandas dos seus colectivos, e identificaremos os recursos de intervención social da contorna do alumnado deste ciclo.	37	40
5	Servizos e programas de intervención social	Nesta unidade caracterizaremos os servizos e programas de intervención social, identificando as súas modalidades e estratexias de intervención, concretando a presenza neles do voluntariado e analizando as políticas que promocioan a igualdade no ámbito.	20	20

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Procesos de integración e exclusión social	34

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza a dinámica social en relación cos conceptos e cos procesos psicolóxicos e sociolóxicos que a sustentan	NO
RA2 - Caracteriza os procesos de integración e exclusión social, e identifica os factores sociolóxicos e psicolóxicos influentes	NO
RA3 - Interpreta o marco da intervención social tendo en conta a relación entre a súa estrutura xurídica e administrativa, e a realidade en que se desenvolve	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Explicáronse os procesos básicos do desenvolvemento evolutivo do ser humano
CA1.2 Caracterizáronse os procesos que inflúen na conformación social da conduta e as actitudes
CA1.3 Descríbense os elementos que configuran a estrutura social e as relacións entre eles
CA1.4 Descríbense os procesos básicos que interveñen na dinámica e no cambio social
CA1.5 Identificáronse os factores que favorecen ou iniben o cambio social
CA1.7 Argumentouse a necesidade de coñecer os aspectos básicos da dinámica social no deseño das intervencións
CA1.8 Explicouse o papel da perspectiva de xénero na dinámica e o cambio social
CA1.9 Reflexionouse sobre o cambio social e a utopía.
CA2.1 Definíronse os conceptos psicolóxicos e sociolóxicos básicos relacionados cos procesos de inclusión e exclusión social
CA2.1.1 Reflexionouse sobre os conceptos psicolóxicos e sociolóxicos básicos relacionados cos procesos de inclusión e exclusión social
CA2.1.2 Definíronse os conceptos básicos relacionados cos procesos de exclusión e integración social
CA2.1.2.1 Caracterizouse o proceso de exclusión social
CA2.1.3 Identificáronse as principais teorías sobre a exclusión social
CA2.3 Identificáronse as principais causas da marxinação e da exclusión social
CA2.3.1 Reflexionouse sobre as principais causas da marxinação e da exclusión social
CA3.1 Explicáronse os antecedentes e a evolución das políticas de intervención social
CA3.1.1 Identificouse o marco conceptual básico da intervención social
CA3.4 Concretáronse os sectores de intervención social

Criterios de avaliación
CA3.4.1 Reflexionouse sobre os sectores da intervención social
CA3.9 Actuouse desenvolvendo actitudes e comportamentos axeitados cara o medio físico: orde, limpeza, coidado de recursos
0CA3.10 Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas: comunicación verbal e non verbal
CA3.11 Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo: participación, compromiso, responsabilidade.

4.1.e) Contidos

Contidos
<p>Cambio social e utopía.</p> <p>Análise dos procesos do desenvolvemento evolutivo do ser humano: socialización e ciclo vital (axentes da socialización); construción do autoconcepto.</p> <p>Desenvolvemento evolutivo do ser humano: o ciclo vital</p> <p>O Proceso de socialización (axentes)</p> <p>Autoconcepto e autoestima. Identidade persoal e pertenza ao grupo.</p> <p>Conceptos e procesos básicos de psicoloxía social e socioloxía: conformación social da conduta (normalización, conformismo e obediencia); atribución e actitudes; identidade persoal e pertenza ao grupo; estereotipos, prexuízos e discriminación (perspectiva de xénero); análise da estrutura e dos procesos da dinámica social; conduta colectiva e movementos sociais;</p> <p>Capacidade de resiliencia</p> <p>Transformacións e dinámica social</p> <p>Procesos de categorización e valoración social</p> <p>Conformación social da conduta. A influencia social: normalización, conformismo e obediencia</p> <p>Atribución e actitudes</p> <p>Prexuízos, estereotipos e discriminación (perspectiva de xénero)</p> <p>Identidade persoal e pertenza ao grupo</p> <p>Conduta colectiva e movementos sociais</p> <p>Valoración da influencia dos procesos psicolóxicos e sociolóxicos no desenvolvemento das intervencións sociais.</p> <p>Psicosocioloxía da exclusión social: integración, marxinação e exclusión social (conceptos, teorías, procesos e factores influentes na exclusión social; indicadores); o sexo como factor de exclusión social.</p> <p>Conceptos básicos relacionados coa exclusión e a integración social</p> <p>Principais causas da marxinação e da exclusión social</p> <p>Estudos teóricos sobre a exclusión social</p> <p>Intervención social: marco conceptual; antecedentes, evolución histórica e situación actual; identificación dos sectores; valoración da protección social como dereito.</p> <p>Marco conceptual da intervención social</p> <p>Reflexión sobre os sectores de intervención social</p> <p>Perfil profesional das persoas coa titulación de técnico superior en Integración Social: profesionalización da intervención social; ámbitos profesionais, competencias e funcións das persoas con esta titulación; equipos profesionais (interdisciplinariedade).</p> <p>Actitudes e comportamentos axeitados cara ao medio físico (CA 3.9)</p> <p>Actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas (CA 3.10)</p>

Contidos

Actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo (CA 3.11)

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Ambitos de inclusión social	18

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza a dinámica social en relación cos conceptos e cos procesos psicolóxicos e sociolóxicos que a sustentan	NO
RA2 - Caracteriza os procesos de integración e exclusión social, e identifica os factores sociolóxicos e psicolóxicos influentes	NO
RA3 - Interpreta o marco da intervención social tendo en conta a relación entre a súa estrutura xurídica e administrativa, e a realidade en que se desenvolve	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.6 Identifícaronse os factores que facilitan ou dificultan a participación social e comunitaria
CA2.2 Explicáronse os procesos básicos asociados á integración e á exclusión social de persoas e colectivos
CA2.3 Identifícaronse as principais causas da marxinación e da exclusión social
CA2.3.2 Identifícaronse as principais causas da marxinación e da exclusión social
CA2.3.3 Identifícase o sexo como factor de exclusión social
CA2.4 Identifícaronse os indicadores xerais de marxinación e exclusión social
CA2.5 Descríbense as principais necesidades sociais
CA2.6 Diferenciouse entre necesidade e demanda social
CA2.7 Argumentouse a influencia das necesidades sociais na marxinación e na exclusión social
CA2.8 Concretáronse os mecanismos e os procesos xerais de reinserción social
CA3.9 Actuouse desenvolvendo actitudes e comportamentos axeitados cara o medio físico: orde, limpeza, coidado de recursos
0CA3.10 Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas: comunicación verbal e non verbal
CA3.11 Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo: participación, compromiso, responsabilidade.

4.2.e) Contidos

Contidos
Redes comunitarias: concepto, características e funcionamento.
Psicosocioloxía da exclusión social: integración, marxinación e exclusión social (conceptos, teorías, procesos e factores influentes na exclusión social; indicadores); o sexo como factor de exclusión social.
Principais causas da marxinación e da exclusión social
O sexo como factor de exclusión social

Contidos

Necesidades e demandas sociais. Marco conceptual e diferenciación.

Análise das relacións entre necesidade, marxinação e exclusión.

Procesos de reinserción social. Identificación das principais dificultades para a reinserción social.

Perfil profesional das persoas coa titulación de técnico superior en Integración Social: profesionalización da intervención social; ámbitos profesionais, competencias e funcións das persoas con esta titulación; equipos profesionais (interdisciplinabilidade).

Actitudes e comportamentos axeitados cara ao medio físico (CA 3.9)

Actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas (CA 3.10)

Actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo (CA 3.11)

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	O marco da intervención social	24

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Interpreta o marco da intervención social tendo en conta a relación entre a súa estrutura xurídica e administrativa, e a realidade en que se desenvolve	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Explicáronse os antecedentes e a evolución das políticas de intervención social
CA3.1.2 Explicáronse os antecedentes e a evolución das políticas de intervención social
CA3.2 Describiuse o actual marco xurídico e administrativo da intervención social
CA3.2.1 Diferenciáronse as normas xurídicas
CA3.2.2 Describiuse o marco xurídico e administrativo europeo dun ámbito concreto
CA3.2.3 Describiuse o marco xurídico e administrativo español dun ámbito concreto
CA3.2.4 Describiuse o marco da Administración autonómica e local dun ámbito concreto
CA3.3 Relacionouse o marco xurídico dos sistemas de protección social coa realidade en que se desenvolven
CA3.4 Concretáronse os sectores de intervención social
CA3.4.2 Concretáronse os sectores de intervención na nosa realidade social
CA3.5 Xustificouse a necesidade da protección social como un dereito das persoas
CA3.6 Argumentouse a importancia dos sistemas de protección social como elemento de integración e estabilidade social
CA3.7 Valorouse a importancia da discriminación positiva nos procesos de igualdade
CA3.7.1 Explicouse en que consiste a discriminación positiva nos procesos de igualdade
CA3.7.2 Xustificouse a importancia da discriminación positiva nos procesos de igualdade
CA3.8 Describiuse o papel do persoal técnico en integración social no marco da intervención social
CA3.9 Actuouse desenvolvendo actitudes e comportamentos axeitados cara o medio físico: orde, limpeza, coidado de recursos
CA3.10 Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas: comunicación verbal e non verbal
CA3.11 Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo: participación, compromiso, responsabilidade.

4.3.e) Contidos

Contidos

Discriminación positiva nos procesos de igualdade

Importancia dunha intervención desde a perspectiva de xénero

Intervención social: marco conceptual; antecedentes, evolución histórica e situación actual; identificación dos sectores; valoración da protección social como dereito.

Antecedentes, evolución histórica e situación actual da intervención social

Valoración da protección social como dereito

Identificación dos sectores de intervención social

Análise dos modelos de intervención social en España e nos países da súa área: fundamentos, e estrutura organizativa e funcional; organización dos servizos sociais e os recursos; análise da resposta das políticas sociais ás necesidades e ás demandas dos colectivos.

Marco administrativo, legislativo e competencial da intervención social: fundamentos constitucionais e lexislación de carácter estatal, autonómico e local; normas reguladoras de equipamentos e centros; identificación das fontes e recursos documentais principais sobre o marco lexislativo e administrativo da intervención social.

Tipos de normas xurídicas

Marco xurídico europeo

Marco xurídico español

Marco xurídico das administracións autonómica e local

Perfil profesional das persoas coa titulación de técnico superior en Integración Social: profesionalización da intervención social; ámbitos profesionais, competencias e funcións das persoas con esta titulación; equipos profesionais (interdisciplinariedade).

Profesionalización da intervención social

Ámbitos profesionais, competencias e funcións das persoas con esta titulación

Equipos profesionais (interdisciplinariedade)

Actitudes e comportamentos axeitados cara ao medio físico (CA 3.9)

Actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas (CA 3.10)

Actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo (CA 3.11)

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Ambitos da intervención social	37

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Interpreta o marco da intervención social tendo en conta a relación entre a súa estrutura xurídica e administrativa, e a realidade en que se desenvolve	NO
RA4 - Determina os ámbitos de intervención social, e describe as características e as necesidades dos colectivos que os integran	SI
RA5 - Caracteriza servizos e programas de intervención social en relación coas necesidades persoais e sociais ás que dan resposta	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.9 Actuouse desenvolvendo actitudes e comportamentos axeitados cara o medio físico: orde, limpeza, coidado de recursos
0CA3.10 Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas: comunicación verbal e non verbal
CA3.11 Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo: participación, compromiso, responsabilidade.
CA4.1 Descríbóronse as características biolóxicas, psicolóxicas e sociais asociadas a situacións ou risco de exclusión social
CA4.2 Identificáronse os colectivos que integran os ámbitos de intervención social
CA4.3 Explicáronse as características e as necesidades das persoas e dos colectivos susceptibles de exclusión social
CA4.3.1 Explicáronse as características dun colectivo específico susceptible de exclusión social
CA4.3.2 Explicáronse as necesidades dun colectivo específico susceptible de exclusión social
CA4.3.3 Explicáronse as características e as necesidades das persoas e dos colectivos susceptibles de exclusión social
CA4.4 Identificáronse os factores influentes na situación ou no risco de exclusión social dos colectivos
CA4.4.1 Identificáronse os factores influentes na situación ou no risco de exclusión social dos colectivos susceptibles de intervención
CA4.4.2 Identificáronse os factores influentes na situación ou no risco de exclusión social dun colectivo susceptible de intervención concreto
CA4.5 Descríbóronse as variables que inflúen nas situacións de necesidade nos sectores obxecto de intervención
CA4.5.1 Descríbóronse as variables que inflúen nas situacións de necesidade nos sectores obxecto de intervención
CA4.5.2 Descríbóronse as variables que inflúen nas situacións de necesidade dun colectivo obxecto de intervención en concreto
CA4.5.3 Analizouse a influencia da variable e xénero nun colectivo específico (perspectiva de xénero)
CA4.5.4 Analizouse a influencia da variable e xénero nos sectores obxecto de intervención (perspectiva de xénero)
CA4.6 Relacionáronse as características dos suxeitos e dos colectivos específicos coas demandas e as necesidades de intervención social

Crterios de avaliación
CA4.6.1 Relacionáronse as características dun colectivo específico coas demandas e as necesidades de intervención social
CA4.7 Identificáronse as principais fontes de información acerca dos colectivos de intervención
CA4.8 Valorouse a importancia de fundamentar a intervención nas necesidades das persoas destinatarias
CA4.8.1 Explicouse como fundamentar a intervención nas necesidades das persoas destinatarias
CA4.8.2 Explicouse por que se deben fundamentar as intervencións nas necesidades das persoas destinatarias
CA5.2 Relacionáronse as principais organizacións e os principais servizos dirixidos á intervención social con diversos colectivos
CA5.2.1 Identificáronse as principais organizacións e servizos dirixidos á intervención social cun colectivo específico
CA5.2.2 Identificáronse as principais organizacións e servizos dirixidos á intervención social con diversos colectivos
CA5.6 Enumeráronse as principais prestacións e axudas ás que teñen dereito os colectivos
CA5.6.1 Enumeráronse as principais prestacións e axudas ás que teñen dereito os colectivos obxecto de intervención
CA5.6.2 Enumeráronse as principais prestacións e axudas ás que ten dereito un colectivo de intervención específico

4.4.e) Contidos

Contidos
<p>Psicosocioloxía da exclusión social: integración, marxinação e exclusión social (conceptos, teorías, procesos e factores influentes na exclusión social; indicadores); o sexo como factor de exclusión social.</p> <p>O sexo como factor de exclusión social</p> <p>Perfil profesional das persoas coa titulación de técnico superior en Integración Social: profesionalización da intervención social; ámbitos profesionais, competencias e funcións das persoas con esta titulación; equipos profesionais (interdisciplinariedade).</p> <p>Actitudes e comportamentos axeitados cara ao medio físico (CA 3.9)</p> <p>Actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas (CA 3.10)</p> <p>Actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo (CA 3.11)</p> <p>Características biolóxicas, psicolóxicas e sociais asociadas a situacións ou risco de exclusión social.</p> <p>Análise das características, as necesidades e as demandas de colectivos específicos.</p> <p>Análise das características, as necesidades e as demandas dos colectivos obxecto de intervención.</p> <p>A perspectiva de xéneo e a discriminación positiva</p> <p>Identificación das principais fontes de información acerca dos colectivos de intervención.</p> <p>Identificación das principais fontes de información acerca dos colectivos de intervención.</p> <p>Identificación das principais fontes de información acerca dun colectivo de intervención específico.</p> <p>Enderezos web de organizacións e institucións públicas e privadas relacionadas cos colectivos susceptibles de exclusión social.</p> <p>Enderezos web de organizacións e institucións públicas e privadas relacionadas cos colectivos susceptibles de exclusión social.</p> <p>Ficha identificativa con datos de interese sobre organizacións e institucións públicas e privadas relacionadas cun colectivo específico susceptible de exclusión social.</p> <p>Valoración da análise de necesidades como punto de partida da intervención.</p>

Contidos

Importancia da análise de necesidades como punto de partida da intervención.

Organizacións, servizos e programas de intervención social. Análise dos servizos e os programas dirixidos a diferentes colectivos.

Organizacións, servizos e programas de intervención social. Identificación dos servizos e os programas dirixidos a diferentes colectivos.

Organizacións, servizos e programas de intervención social. Análise dos servizos e os programas dirixidos a un colectivo de intervención específico

Análise do contexto de intervención propio de cada ámbito: marco lexislativo específico; organizacións, servizos e programas; centros e equipamentos; prestacións e axudas das administracións aos colectivos.

Identificación do contexto de intervención propio de cada ámbito: marco lexislativo específico; organizacións, servizos e programas; centros e equipamentos; prestacións e axudas das administracións aos colectivos.

Análise do contexto de intervención propio dun colectivo de intervención específico: marco lexislativo específico; organizacións, servizos e programas; centros e equipamentos; prestacións e axudas das administracións a ese colectivo.

Uso de internet para a obtención de información acerca de servizos, programas e recursos de intervención social: enderezos web de organismos e de institucións públicas e privadas que desenvolvan programas e servizos de intervención social; acceso dixital aos recursos de protección social.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Servizos e programas de intervención social	20

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Interpreta o marco da intervención social tendo en conta a relación entre a súa estrutura xurídica e administrativa, e a realidade en que se desenvolve	NO
RA5 - Caracteriza servizos e programas de intervención social en relación coas necesidades persoais e sociais ás que dan resposta	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.9 Actuouse desenvolvendo actitudes e comportamentos axeitados cara o medio físico: orde, limpeza, coidado de recursos
0CA3.10 Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas: comunicación verbal e non verbal
CA3.11 Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo: participación, compromiso, responsabilidade.
CA5.1 Identificáronse os enfoques, as modalidades e as estratexias de intervención social
CA5.3 Descríbense contextos e sistemas organizativos de intervención
CA5.4 Explicáronse as liñas xerais dos principais programas de intervención social e promoción de igualdade
CA5.5 Identificáronse os aspectos básicos da intervención social con diversos colectivos
CA5.7 Valorouse a importancia do apoio social na integración das persoas
CA5.8 Concretáronse a importancia social, o ámbito de actuación e os límites do voluntariado na intervención social

4.5.e) Contidos

Contidos
<p>Perfil profesional das persoas coa titulación de técnico superior en Integración Social: profesionalización da intervención social; ámbitos profesionais, competencias e funcións das persoas con esta titulación; equipos profesionais (interdisciplinariedade).</p> <p>Actitudes e comportamentos axeitados cara ao medio físico (CA 3.9)</p> <p>Actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas (CA 3.10)</p> <p>Actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo (CA 3.11)</p> <p>Estratexias de intervención social: políticas, coa sociedade, na sociedade, no grupo, na familia e co individuo.</p> <p>Organizacións, servizos e programas de intervención social. Análise dos servizos e os programas dirixidos a diferentes colectivos.</p> <p>Programas de intervención social e promoción da igualdade</p> <p>Apoio social e autoaxuda.</p> <p>Participación social e voluntariado: ámbito e límites de actuación.</p>

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os mínimos exigibles para acadar a avaliación positiva no módulo serán os seguintes:

CA1.2 - Caracterizáronse os procesos que inflúen na conformación social da conduta e as actitudes

CA1.4 - Describíronse os procesos básicos que interveñen na dinámica e no cambio social

CA1.5 - Identificáronse os factores que favorecen ou inhiben o cambio social

CA1.7 - Argumentouse a necesidade de coñecer os aspectos básicos da dinámica social no deseño das intervencións

CA1.8 - Explicouse o papel da perspectiva de xénero na dinámica e o cambio social

CA2.1 - Definíronse os conceptos psicolóxicos e sociolóxicos básicos relacionados cos procesos de inclusión e exclusión social

CA2.1.1 - Reflexionouse sobre os conceptos psicolóxicos e sociolóxicos básicos relacionados cos procesos de inclusión e exclusión social

CA2.1.2 - Definíronse os conceptos básicos relacionados cos procesos de exclusión e integración social

CA2.1.2.1 - Caracterizouse o proceso de exclusión social

CA2.1.3 - Identificáronse as principais teorías sobre a exclusión social

CA2.3 - Identificáronse as principais causas da marxinação e da exclusión social

CA2.3.1 - Reflexionouse sobre as principais causas da marxinação e da exclusión social

CA3.1.1 - Identificouse o marco conceptual básico da intervención social

CA3.9 - Actuouse desenvolvendo actitudes e comportamentos axeitados cara o medio físico: orde, limpeza, coidado de recursos

CA3.10 - Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas: comunicación verbal e non verbal

CA3.11 - Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo: participación, compromiso, responsabilidade.

UD2

CA2.2 - Explicáronse os procesos básicos asociados á integración e á exclusión social de persoas e colectivos

CA2.3.2 - Identificáronse as principais causas da marxinação e da exclusión social

CA2.3.3 - Identificouse o sexo como factor de exclusión social

CA2.4 - Identificáronse os indicadores xerais de marxinação e exclusión social

CA2.6 - Diferenciouse entre necesidade e demanda social

CA2.7 - Argumentouse a influencia das necesidades sociais na marxinação e na exclusión social

CA2.8 - Concretáronse os mecanismos e os procesos xerais de reinserción social

CA3.9 - Actuouse desenvolvendo actitudes e comportamentos axeitados cara o medio físico: orde, limpeza, coidado de recursos

CA3.10 - Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas: comunicación verbal e non verbal

CA3.11 - Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo: participación, compromiso, responsabilidade.

UD3

CA3.1.2 - Explicáronse os antecedentes e a evolución das políticas de intervención social

CA3.2.1 - Diferenciáronse as normas xurídicas

CA3.2.2 - Describiuse o marco xurídico e administrativo europeo dun ámbito concreto

CA3.2.3 - Describiuse o marco xurídico e administrativo español dun ámbito concreto

CA3.2.4 - Describiuse o marco da Administración autonómica e local dun ámbito concreto

CA3.4.2 - Concretáronse os sectores de intervención na nosa realidade social

CA3.5 - Xustificouse a necesidade da protección social como un dereito das persoas

- CA3.7.1 - Explicouse en que consiste a discriminación positiva nos procesos de igualdade
- CA3.7.2 - Xustificouse a importancia da discriminación positiva nos procesos de igualdade
- CA3.8 - Describiuse o papel do persoal técnico en integración social no marco da intervención social
- CA3.9 - Actuouse desenvolvendo actitudes e comportamentos axeitados cara o medio físico: orde, limpeza, coidado de recursos
- CA3.10 - Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas: comunicación verbal e non verbal
- CA3.11 - Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo: participación, compromiso, responsabilidade.

UD4

- CA3.9 - Actuouse desenvolvendo actitudes e comportamentos axeitados cara o medio físico: orde, limpeza, coidado de recursos
- CA3.10 - Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas: comunicación verbal e non verbal
- CA3.11 - Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo: participación, compromiso, responsabilidade.
- CA4.1 - Describíronse as características biolóxicas, psicolóxicas e sociais asociadas a situacións ou risco de exclusión social
  - CA4.3.1 - Explicáronse as características dun colectivo específico susceptible de exclusión social
  - CA4.3.2 - Explicáronse as necesidades dun colectivo específico susceptible de exclusión social
  - CA4.3.3 - Explicáronse as características e as necesidades das persoas e dos colectivos susceptibles de exclusión social
- CA4.4.1 - Identificáronse os factores influentes na situación ou no risco de exclusión social dos colectivos susceptibles de intervención
- CA4.4.2 - Identificáronse os factores influentes na situación ou no risco de exclusión social dun colectivo susceptible de intervención concreto
  - CA4.5.1 - Describíronse as variables que inflúen nas situacións de necesidade nos sectores obxecto de intervención
  - CA4.5.2 - Describíronse as variables que inflúen nas situacións de necesidade dun colectivo obxecto de intervención en concreto
  - CA4.5.3 - Analizouse a influencia da variable e xénero nun colectivo específico (perspectiva de xénero)
  - CA4.5.4 - Analizouse a influencia da variable e xénero nos sectores obxecto de intervención (perspectiva de xénero)
- CA4.6.1 - Relacionáronse as características dun colectivo específico coas demandas e as necesidades de intervención social
- CA4.7 - Identificáronse as principais fontes de información acerca dos colectivos de intervención
  - CA4.8.1 - Explicouse como fundamentar a intervención nas necesidades das persoas destinatarias
  - CA4.8.2 - Explicouse por que se deben fundamentar as intervencións nas necesidades das persoas destinatarias
- CA5.2.1 - Identificáronse as principais organizacións e servizos dirixidos á intervención social cun colectivo específico
- CA5.2.2 - Identificáronse as principais organizacións e servizos dirixidos á intervención social con diversos colectivos
- CA5.6.2 - Enumeráronse as principais prestacións e axudas ás que ten dereito un colectivo de intervención específico

UD5

- CA3.9 - Actuouse desenvolvendo actitudes e comportamentos axeitados cara o medio físico: orde, limpeza, coidado de recursos
- CA3.10 - Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación coas persoas: comunicación verbal e non verbal
- CA3.11 - Actuouse mantendo actitudes e comportamentos axeitados en relación ao traballo: participación, compromiso, responsabilidade.
- CA5.1 - Identificáronse os enfoques, as modalidades e as estratexias de intervención social
- CA5.5 - Identificáronse os aspectos básicos da intervención social con diversos colectivos
- CA5.8 - Concretáronse a importancia social, o ámbito de actuación e os límites do voluntariado na intervención social

A cualificación global do alumnado virá determinada por:

1. En canto aos procedementos: (a cualificación dos criterios que correspondan a parte máis procedimental do módulo terá un peso sobre a nota final do módulo dun 40%).

1.1 A calidade das tarefas e traballos individuais e grupais. Neste apartado valorarase a adecuación ao solicitado na tarefa, o nivel de

complexidade e afondamento, a coherencia en estrutura e contidos do traballo, a claridade expositiva e os recursos técnicos empregados, tanto nas presentacións escritas coma orais.. Inclúense neste apartado:

-Os traballos individuais realizados: valorarase a creatividade e innovación no formato, a claridade de ideas na redacción, a capacidade de síntese, a creatividade e as reflexións persoais fundamentadas, o cumprimento dos prazos de entrega, redacción e coherencia, ortografía, contido e presentación. Nas exposicións valorarase a claridade expositiva dos traballos, a adecuación cos contidos traballados na aula, a orixinalidade na exposición e o contido fundamentado da mesma.

Ao remate de cada trimestre o alumnado entregará un cartafol coas actividades realizadas ao longo da unidade. Neste deberán constar a descrición de todas as actividades desenvolvidas no trimestre e unha pequena valoración persoal de cada unha delas na que se fará fincapé nos coñecementos adquiridos a través da realización da mesma.

-Os traballos grupais realizados: valorarase a claridade de ideas na redacción, a capacidade de síntese, a creatividade e as reflexións grupais fundamentadas. Nas exposicións valorarase a claridade expositiva dos traballos, a adecuación cos contidos traballados na aula, a orixinalidade na elaboración e exposición, o contido fundamentado da mesma e a implicación de todos/as os/as membros do grupo. Se as tarefas se distribuíron equitativamente, si cada un se responsabilizou activamente do seu traballo, si se fixeron postas en común para que o traballo resulte coherente, si se resolveron os problemas que puideran xurdir, etc. A nota poderá ser diferente para as distintas persoas que integren o grupo.

2. En canto aos conceptos (a cualificación dos criterios que correspondan a parte máis conceptual do módulo terá un peso sobre a nota final dun 50%). As probas escritas sobre contidos expostos na aula serán de dous tipos: exames con elaboración de diferentes tipos de resposta e supostos prácticos. Só se realizarán 1 ou 2 por trimestre.

A ausencia inxustificada a estas probas conlevará automaticamente un cero. Estas probas puntuaranse sobre dez.

3. En canto as actitudes (a cualificación dos criterios que correspondan a parte máis actitudinal do módulo terá un peso sobre a nota final dun 10%). A cualificación do traballo individual farase a partir das observacións recollidas polo profesor, dos datos aportados polas tarefas das alumnas e alumnos e da cantidade e calidade das achegas realizadas. Asemade teranse en conta as autoavaliacións realizadas polo alumnado.

As porcentaxes sobre a nota final quedan establecidas do seguinte xeito:

1. Conceptos : 50 %

2. Procedementos: 40 %

3. Actitudes relacionadas coa profesionalidade: 10 %

A cualificación final de cada avaliación será a suma das notas resultantes de cada un dos tres apartados anteriores.

Para superar as avaliacións será preciso ter aprobada cada unha das probas teóricas, tarefas de contido práctico e participación e actitude relacionada coa profesionalidade. En caso de non ter avaliación positiva en todas as probas teóricas, todas as tarefas prácticas e na actitude relacionada coa profesionalidade non se sumará o porcentual establecido anteriormente.

A cualificación final de cada avaliación será a suma das notas resultantes de cada un dos apartados anteriores. Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco en cada un dos apartados. Para superar de xeito positivo as distintas avaliacións, será preciso superar de xeito positivo todos os apartados descritos anteriormente: probas teóricas de avaliación, traballos e actividades de clase, participación e actitude relacionada coa profesionalidade.

Para aprobar o módulo é necesario ter aprobadas cada unha das avaliacións.

A nota final do módulo será a media aritmética das cualificacións das tres avaliacións. A cualificación será numérica, entre un e dez, sen decimais.

Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

No suposto de que se pase de curso con este módulo pendente, o alumnado será informado das actividades programadas para a súa recuperación, así como do período da súa realización, temporalización e data en que serán avaliados, que coincidirá coa sesión de avaliación parcial previa á realización da FCT en período ordinario. Estas actividades concretaranse para cada alumno/a tomando como referencia os obxectivos xerais do módulo e os criterios de avaliación non superados. O alumnado de segundo curso que non poida acceder á FCT no período ordinario por ter este módulo pendente poderá recuperalo neste mesmo período. Para este fin, seránlle asignadas unha serie de actividades de recuperación, con indicación expresa da data final en que serán avaliados.

En ambos casos realizarase un informe de avaliación individualizado.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Determinación da perda do dereito a avaliación continua:

- Tal e como se establece nas Normas de Organización y Funcionamento (NOF) do CIFP COMPOSTELA: ao alumnado de Ciclos Formativos de grado medio e superior, aplicaráselles o disposto no apartado 3 do artigo 25 da Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanza de formación profesional inicial: "O número de faltas que implica a perda do dereito á avaliación continua nun determinado módulo será do 10% respecto da súa duración total. Para os efectos de determinación da perda do dereito á avaliación continua, o profesorado valorará as circunstancias persoais e laborais do alumno ou a alumna na xustificación desas faltas." Atendendo as circunstancias anteriormente mencionadas, e para acadar un criterio claro e homoxéneo á hora de proceder, establececese para todos os módulos un máximo dun 10 % para faltas sen xustificación, ampliando dita porcentaxe un máximo dun 5% con xustificación. En todo caso un alumno ou alumna para cada módulo que curse non poderá ter máis do 10% de faltas sen xustificar e un 5% xustificadas, podendo chegar cos dous conceptos ata o 15% no curso académico.

Polo tanto, neste módulo establécese un total de

-13 Faltas sen xustificar

- 7 Faltas xustificadas

As faltas serán carácter xustificadas, cando o alumnado concorra nos seguintes casos:

-Enfermidade ou accidente con parte do facultativo.

-Deber inescusable de carácter público ou persoal, debidamente xustificadas.

-Por participar nunha xornada de folga como medida de protesta colectiva.

En todo caso, o alumnado terá a obriga de realizar todas aquelas probas que estivesen planificadas previamente polo docente para esa/as data/as, así como respectar a entrega de tarefas contempladas en programación, de ser o caso. Do mesmo xeito, o docente poderá dar por impartida a materia que estivese programada.

Proba de avaliación extraordinaria para o alumnado que perdesse o dereito de avaliación continua:

Tal e como indica a lexislación vixente:

O alumnado que perdesse o dereito á avaliación continua nun determinado módulo terá dereito a unha proba final extraordinaria previa á avaliación

final de módulos correspondente, de acordo co establecido no artigo 25.5 da Orde do 12 de xullo de 2011. A cualificación obtida na devandita proba consignarase na avaliación final de módulos do curso correspondente. O devandito alumnado non terá dereito a realizar para eses módulos as correspondentes actividades de recuperación a que se refiren os artigos 29.3, 31.4 e 34.3 da Orde do 12 de xullo de 2011, e no caso do segundo curso do réxime ordinario non terá acceso ao módulo de Formación en centros de traballo no período ordinario.

A proba de avaliación extraordinaria constará de tres probas que poden ser desenvoltas en diferentes días:

1ª parte da proba: proba escrita sobre os aspectos teóricos dos contidos traballados ao longo dos dous trimestres. O exame poderá incluír cuestións de diferente tipo de resposta: de elección, de resposta corta e/ou de desenvolvemento de cuestións relacionadas cos contidos do módulo.

A duración máxima desta proba será de 3 horas. Para aprobar este exame é requisito imprescindible aprobar a parte correspondente a cada avaliación, cunha nota mínima de 5, e dicir, é necesario aprobalas tres avaliacións conxuntamente, do contrario o exame estará suspenso (non se efectuará a media entre as tres avaliacións).

2ª parte da proba: proba escrita de carácter práctico, que consistirá na realización dun suposto práctico correspondentes ao módulo a examinarse.

A duración máxima desta proba será de 3 horas.

3ª parte da proba: proba oral que consistirá na exposición e explicación do suposto práctico elaborado.

Para aprobalo módulo é condición imprescindible obter como mínimo un 5 en cada unha das partes, non existindo a posibilidade de facer media entre as partes, nin de gardar partes aprobadas se fose o caso.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Seguemento da programación

O seguemento da programación levarase a cabo de xeito continuo a través do caderno de aula. As anotacións recollidas neste facilitarán a realización do seguemento da programación semanal a través da aplicación informática.

Avaliación da práctica docente

A avaliación da práctica docente levarase a cabo en varios momentos. De xeito continuo ao longo do proceso recollendo información daqueles aspectos que non funcionan ou sexa necesario mellorar, para facelo no momento se a situación o permite. Ao final de cada trimestre desenvolverase unha avaliación conxunta co alumnado sobre o desenvolvemento do módulo. Nesta, entre outros temas, recolleranse datos e contrastaranse co alumnado sobre a propia práctica docente. Teranse en conta os seguintes temas:

- Metodoloxía utilizada.
- Obxectivos específicos acadados en cada UD e nivel de asimilación dos contidos e procedementos que interveñen.
- Nivel de adquisición dos resultados de aprendizaxe logrados realmente polo alumnado en relación aos programados/esperados.
- Pertinencia dos criterios de avaliación programados.
- Actividades de aprendizaxe e de avaliación empregadas.
- Explicacións realizadas na aula/taller: idoneidade, adecuación, pertinencia
- Materiais e recursos utilizados.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Tal e como se establece na lexislación vixente, Orde do 12 de xullo de 2011, no seu artigo 28: Ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

Para este módulo pasarase durante a primeira semana do curso, un cuestionario de avaliación inicial (sobre coñecementos previos, intereses e motivacións do noso alumnado) que se complementará cos datos proporcionados polo titor/a e datos de información de matrícula.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

No referente á atención á diversidade, a flexibilización modular de ciclos formativos consiste na autorización para que o alumnado poida cursar o ciclo formativo de xeito fragmentado por módulo cunha temporalización distinta da habitual.

De forma xeral neste módulo implantaranse, conforme ás necesidades detectadas, medidas de reforzo educativo, tanto curriculares como organizativas:

- Tendo en conta a posible discapacidade física dun alumno/a (xordeira, cegueira, deficiencia motórica,...), será necesaria a adecuación no acceso o currículo.
- Tamén poderán adecuarse compoñentes básicos do currículo (contidos, metodoloxía, recursos), incidindo directamente na programación, en base ás problemáticas concretas:
  - Adaptación no proceso de ensinanza-aprendizaxe aos ritmos e tempos tanto do grupo como individuais, axustando a temporalización das unidades didácticas.
  - Planificación de actividades para determinar cales son os coñecementos previos do alumnado antes de iniciar o proceso de ensinanza-aprendizaxe.
  - Tendo en conta os intereses do alumnado na programación e funcionalidade das aprendizaxes.
  - Creación dun clima de respecto e tolerancia e valoración mutua.
  - Creación dun ambiente de traballo cooperativo, de axuda mutua, un grupo de traballo que integre a alumnas/os con diversidade de intereses, motivacións e capacidades.
  - Métodos alternativos de ensinanza-aprendizaxe.
  - Maior tempo para a consecución dos obxectivos
  - Actividades diversas diferenciadas en grao de dificultade e complexidade para traballar o mesmo contido.
  - Deseñar diferentes actividades e situacións para avaliar o mesmo contido.

-Adaptando os instrumentos de avaliación ás necesidades e capacidades potenciais do alumnado.

-Materiais adaptados ás súas necesidades.

-Adecuación de espazos na aula que favorezan a mobilidade do alumnado e posibilite distintos tipos de traballo de forma simultánea e diferentes agrupamentos coa participación de todos os alumnos e alumnas

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

É importante sinalar que ao longo do módulo se traballará coa educación en valores non só a través do traballo con actitudes recollidas no currículo do módulo, senón a través de distintos contidos inherentes ao noso traballo de aula-taller-obradoiro, para este módulo podemos destacar:

1. Educación para a igualdade: Estará sempre presente, xa que logo, en ningún momento se fará diferenza entre o noso alumnado por causa do seu sexo, raza, crenzas ou calquera outra característica de diferenciación entre as persoas.
2. Educación ambiental: É fundamental fomentar o respecto ao medio ambiente e mesmo fomentar o correcto emprego dos medios de que se dispón sen desperdiciar papel, consumo de auga, electricidade, etc., insistir na reciclaxe e na conservación.
3. Educación para a saúde: É importante adquirir bos hábitos posturais no traballo, así como uns adecuados hábitos de saúde e limpeza ou unha adecuada hixiene ocular ou visual nun sistema educativo e laboral onde os ordenadores toman cada día un papel máis importante, sen esquecer que a nivel profesional (tendo en conta nas situacións en que exercerán o seu traballo) deben ter en conta a súa saúde persoal e a do usuario como elementos cotiás do seu emprego.
4. Educación para a convivencia: Procurarase a resolución de conflitos fomentando o diálogo baseado no respecto, e, procurando atopar solucións de consenso de xeito democrático. Por exemplo: achegas de propostas ou ideas á hora de fixar condicións de entrega de traballos, datas de probas, etc.
5. Educación do consumidor: Fomentando entre os alumnos un consumo responsable, tanto dos seus propios materiais como os do centro e o ciclo (aula, material informático,talleres,...)
6. Interculturalidade: Traballando dende o principio de respecto as distintas culturas e xeitos de entender o mundo; entendendo isto como un enriquecemento; sinalar a este respecto, a cada vez máis frecuente presenza nas nosas aulas de alumnos de outras culturas que nos axudan a interpretar que non todas as realidades son iguais.

Consideraremos tamén de xeito transversal e como valor importante na Formación Profesional a orientación profesional polo carácter teórico-práctico que posúe o módulo e o ciclo, impregnando de funcionalidade cada unha das actividades que realicemos e contextualizándoas, sempre que sexa posible, no noso contorno socioeconómico.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Para o módulo de Contexto da Integración Social considérase fundamental o achegamento do alumnado á realidade das entidades que traballan cos distintos colectivos. Unha das actividades previstas na programación é a realización dun mapa de recursos da intervención social na área de Compostela, que o alumnado deberá realizar en equipos. Para facilitar a visita ás distintas entidades en grupos reducidos, de maneira que non distorsionen a actividade das mesmas, organizarase, en colaboración co profesorado do módulo de Metodoloxía da Intervención Social, unha visita por trimestre na que cada equipo visitará unha ou dúas entidades do seu ámbito de preferencia.

Asimesmo, organizaranse distintas conversas onde profesionais do ámbito de integración lle achegarán a súa experiencia ao alumnado: charla coa responsable de Servizos Sociais do concello de Santiago, coa entidade Fundación Secretariado Xitano, etc.

A programación de actividades complementarias podería ampliarse en función de propostas que poidan xurdir ao longo do curso e que resulten de

interese como complemento aos contidos do módulo.